

Oppvekstplan barn og unge i

Marker kommune

Innhold

Innledning.....	3
Mandat og planprosess	3
Visjon og Målsettinger	4
Overordnede mål og visjoner Marker kommune (Utdrag fra kommuneplanen)	4
Målsettinger for barn og ungdom i Marker kommune	4
Fokusområder for oppvekstområdet	4
Tidlig innsats og forebyggende tiltak.	4
Samhandling for helhetlige tjenester.....	6
God kvalitet på tjenester	7
Økonomi	8
Rammer og forutsetninger	9

Innledning

I Marker er det ca 700 barn og unge mellom 0-17 år. Gode oppvekstvilkår legger grunnlaget for gode- og meningsfulle barne- og ungdomsliv. Dette fremmer utviklingen av mennesker som kan bruke sine ressurser på en byggende måte for egen familie og det samfunn de vil være en del av.

Kommunestyret i Marker er opptatt av at barn og unge prioriteres. Kommunen har organiserte tjenester rettet mot barn og unge. Fritidstilbudet er rikt og variert med kommunale tilbud og tilbud fra lag og foreninger i bygda.

Oppvekstplanen skal bidra til en ytterligere utvikling og forbedring av barn og unges oppvekstvilkår i Marker kommune. Oppvekstplanen for barn og unge skal være et styrings- og utviklingsverktøy for Marker kommune og overbyggende når det gjelder andre planer innen oppvekstområdet. Planen skal fremme samarbeid og helhetlig tenkning internt i kommunen og mellom kommunale og andre instanser.

Mandat og planprosess

Rådmannen sammen med virksomhetsledere, som har ansvar for barn og unge, hadde ett ønske om en overordnet plan for det arbeidet som skal utføres i kommunen. Marker kommune har ett sterkt fokus på barn og unge. Det blir brukt mye ressurser og det søkes om midler til diverse tiltak som gjelder barn og unge. Det vil derfor være en fordel å ha en overgripende og førende plan. Marker kommune vedtok derfor i 2010 at det skal lages en oppvekstplan for barn og unge.

Plangruppens mandat ble behandlet i oppvekst og omsorgsutvalget 7.12.2010 og i kommunestyret 14.12.2010.

Vedtak i kommunestyret i sak 78/10:

Marker kommune utarbeider oppvekstplan for barn og unge for 2011 – 2015.

Utvalget som utarbeider planen får følgende mandat:

Oppvekstplanen skal være ett overordnet styrings- og utviklingsverktøy for Marker kommune.

Planen skal danne grunnlag for andre underliggende planer som for eksempel økonomi- og handlingsplaner på kommunalt nivå.

Oppvekstplanen skal fremme samarbeid og helhetlig tenkning internt i kommunen, og mellom kommunale og andre instanser.

Arbeidet med oppvekstplan skal være avsluttet i juni 2011 og behandles i kommunestyret i juni 2011.

Plangruppen består av virksomhetsledere, Bjørg Olsson (familie og helse), Tove Skubberud Wang (barnehage), Astri Lippestad (utviklingshemmede), inspektør Veronica Espelund (skole) og ass. rektor Bjørn Furulund (skole). Leder for gruppa har vært virksomhetsleder Else Marit Svendsen (kultur og fritid).

Visjon og Målsettinger

Overordnede mål og visjoner Marker kommune (Utdrag fra kommuneplanen)

Marker kommune skal tilby sine innbyggere trygge livsløpsbetingelser i et robust samfunn som prioriterer sikkerhet, miljø og kultur. Marker kommune skal være en av østlandets beste bokommuner. Det skal være lave skranker for næringsetablering og fremtidige arealer til næringsvirksomhet skal sikres.

Målsettinger for barn og ungdom i Marker kommune

- Marker skal være et mangfoldig og levende lokalsamfunn der barn og unge trives.
- Barn og unge i Marker skal ha gode muligheter til utvikling ut fra sitt eget potensial, uavhengig av foreldrenes økonomi, utdanning eller bakgrunn.
- Barn og unge i Marker skal kunne utvikle seg til selvstendige individer som tar ansvar for sine egne handlinger og deltar aktivt for å forme sin egen framtid.
- Alle foreldre i Marker prioriterer sine barn og legger til rette for deres utvikling.

Fokusområder for oppvekstområdet

Tidlig innsats og forebyggende tiltak.

For at barn og unge skal få en så god oppvekst som mulig er det viktig med tidlig innsats.

Det må brukes ressurser på generelle forebyggende tiltak. Det må gis rom for å avdekke spesielle utfordringer blant barn og unge generelt og hos enkeltpersoner spesielt, for å forebygge uheldig utvikling.

Tidlig innsats gjelder fra fødsel og i hele barnets oppvekst.

En utfordring er at det blir stadig større forskjeller mellom samfunnsgrupper. Barns levekår henger også sammen med sosioøkonomiske forhold i familien. Sosiale helseforskjeller utvikles tidlig, og det er viktig å tilrettelegge for trygge oppvekstforhold generelt og mot enkelte utsatte spesielt. Barn og unge må få mulighet til å utvikle seg optimalt ut fra sine egne forutsetninger.

Fysisk og psykisk helse har store innvirkninger på muligheter for læring, som igjen er avgjørende for videre livskvalitet. Forebyggende arbeid i forhold til fysisk aktivitet, riktig kosthold og avhold fra legale og illegale rusmidler og tobakk, er med på å styrke barn og unges utvikling.

Hovedmål:

- Alle foreldre i Marker kommune prioriterer sine barn og legger til rette for deres utvikling.
- Alle barn i Marker kommune skal ha gode muligheter til utvikling ut fra sitt eget potensial, uavhengig av foreldrenes økonomi, utdanning eller bakgrunn.
- Alle virksomheter i Marker kommune skal bidra til å redusere sosial ulikhet mellom grupper av befolkningen. Risikoutsatte barn skal identifiseres tidlig og få tilfredsstillende oppfølging.
- Marker kommune har oversikt over helsetilstanden blant barn og unge og prioriterer forebyggende folkehelsearbeid og tiltak etter dette.

Delmål:

- Helsestasjonstjenesten arbeider forebyggende for å unngå helseproblemer hos den enkelte. Tjenesten prioriterer foreldre med spesielle behov.
- Barneverntjenesten sikrer at barn og unge som lever under forhold som kan skade deres helse og utvikling, får nødvendig hjelp og omsorg til rett tid. Dette bidrar til at barn og unge i Marker kommune får trygge oppvekstvilkår.
- Det tilrettelegges for utvikling av god fysisk og psykisk helse blant barn og unge.
- Barn og unges psykiske helse påvirkes av en rekke faktorer i hjemmet, omgivelsene og skolen. Elementer i nettverket som familie, skole og fritid som kan bidra til å trygge og beskytte for å utvikle barnets sterke sider og egen mestringsevne, skal styrkes.
- Kultur og fritid skal legge til rette for fritidsaktiviteter som sikrer barn og unge tilbud innen de aktiviteter som kan passe den enkelte. Det samarbeides nært med frivillige lag og foreninger.
- Marker skole skal ha fokus på tilpasset opplæring og godt læringsmiljø for alle.
- Det skal være fokus på tidlig innsats for alle i barnehage og småskole (1.-4.) ved at det settes inn ressurser for å fokusere på barns grunnleggende ferdigheter.
- NAV-kontoret skal bidra til at utsatte barn og unge får et helhetlig og samlet tjenestetilbud. Det skal være et spesielt fokus på familier med barn.

Tiltak:

- Jordmortjeneste og helsestasjon identifiserer risikofaktorer som rusmisbruk, psykisk lidelse og vold i familier.
- Nettverkskartlegging rundt barn og familie på helsestasjon
- Helsestasjon og barnevernstjeneste er i barnehagene og observerer sammen med barnehage for å bedre identifisere barn med emosjonelle problemer, atypisk språkutvikling og øvrige symptomer på risikofaktorer.
- Fysioterapeut sammen med øvrige instanser, jobber forebyggende og aktivt for å redusere utvikling av overvekt og å øke fysisk aktivitet hos barn og unge.
- Barn med spesialpedagogiske behov skal få spesialundervisning tidlig. Med tidlig menes barnehage og 1.-4. trinn. Denne tidlige innsatsen skal bidra til å redusere behovet for spesialundervisning for elever på ungdomsskolen.
- Skole og barnehage kartlegger og henviser videre til PPT.
- PPT er kommunens faginstans for utredning og oppfølging. PPT skal også veilede pedagogisk personell.

- Skole og barnehage får en ekstra pedagog med spesialansvar for leseopplæring.
- Marker kommune får psykologstilling rettet mot barn og unge.

Samhandling for helhetlige tjenester.

Marker kommune har felles målsettinger for barn og unge som skal forplikte både ansatte og politikere til å gi dem best mulige oppvekstvilkår.

Foreldrene har det overordnede ansvaret for sine barn, og de kommunale tjenestene skal tilrettelegges slik at foreldre har best mulig vilkår for å ivareta denne oppgaven. Barns utvikling henger sammen i forhold til helse, læring og utvikling. Barn må oppleve et trygt og godt lærings- og oppvekstmiljø, som igjen er avhengig av at fysiologiske behov er dekket. Trygghet og forutsigbarhet på alle nivå er avgjørende. Barne- og ungdomsorganisasjoner representerer et mangfold av aktiviteter for og med barn og ungdom. Gjennom frivillig engasjement gis barn og ungdom muligheter til å delta og utvikle seg i samfunnet uavhengig av foreldrenes økonomiske og sosiale situasjon.

Hovedmål:

- Marker kommune skal ha et lavterskeltilbud der det er lett å få kontakt med relevante faginstanser.
- Marker kommune skal gi et godt koordinert og helhetlig tilbud til barn, unge og deres familier.
- Det skal være arenaer for tverretattlig samarbeid om Markers barn i alderen 0-18 år
- Marker kommune har en felles forståelse av taushetsplikt som redskap for samhandling for å kunne utvikle gode tilbud til barn og unge.

Delmål:

- Marker kommune skal være en MOT kommune
- Ungdommens Kulturhus skal ha variert tilbud, innen musikk, dans, teater, til ungdom mellom 13 og 25 år.
- UKH skal være et trygt og rusfritt med voksne tilstede.
- Frivilligsentralen har ansvaret for Natteravnordningen som er tilstedet der ungdom ferdes.
- Marker kommune skal ha et lavt frafall i videregående skole.
- Det skal være en god rådgivningstjeneste på u-skoletrinnet.

Tiltak:

- Prosjektet MOT involverer skoleelever og UKH.
- Alle foreldre oppfordres til å delta i natteravnordningen.
- BUP, barne- og ungdomspsykiatri, blir brukt som faginstans.
- SLT-arbeid (samordning av lokale kriminalitetsforebyggende arbeid) og politiråd opprettholdes og videreutvikles for å hindre kriminalitet og tidlig rusdebut.
- Tverrfaglig samarbeid i felles fora med skole, barnehage, familie og helse, PPT og BUP videreføres.
- Helsestasjon, barnevernstjeneste og kontakt for psykisk helse skal ha faste tider på Marker skole for at elevene selv skal kunne ta kontakt.
- Marker kommune skal motvirke frafall i videregående skole ved tidlig innsats for at elever skal oppleve mestring.
- Marker kommune skal støtte lokale lag og foreninger økonomisk og være et rådgivende organ. Økonomisk støtte må økes.
- Kultur og fritid kan tilby forskjellige aktiviteter innen fritid. Aktivitetene skal stimulere til ett allsidig kulturliv og fremme livskvalitet. Det er viktig at det legges til rette for et bredt kulturtilbud som sikrer et mangfoldig organisasjonslandskap og som bidrar til at barn og ungdom kan delta i aktiviteter ut fra egne behov, forutsetninger og interesser. Det kan nevnes folkebad, kino, fritidsklubb, sommerklubb, kulturskole og Ungdommens Kulturhus.
- Marker kommune har mange arenaer for fysisk aktivitet. Det er viktig å opprettholde disse og videreutvikle disse.
- Marker kommune har et aktivt ungdomsråd og elevråd som engasjerer seg i planarbeid og andre viktige spørsmål som gjelder Marker som en god oppvekstkommune.
- Marker skole og kultur og fritid har sine internasjonale samarbeidspartnere hvor ungdom er engasjert.
- Det bør opprettes et samlingssted for fritidskontakter for funksjonshemmede.

God kvalitet på tjenester

For at barn og unge skal ha en optimal utvikling ut fra sine forutsetninger, må de tjenester som gis av Marker kommune være av god kvalitet. Barn og unge er avhengig av trygge og sikre voksne både som foreldre, og som personell i de kommunale tjenestene. Det må legges til rette for at barn og unge kan få slike oppvekstvilkår, og dermed gis de beste muligheter for en god utvikling.

Hovedmål:

- Marker kommune skal ha gode oppvekst- og livsmiljøer som fremmer trygge, sunne og kunnskapsrike barn og unge.
- Marker kommune skal ha faglig kompetent personell.
- Alle instanser skal legge til rette for god dialog med foreldre og viser forventninger til de som foreldre/foresatte
- Marker kommune skal bekjempe fattigdom i familier.

Delmål:

- Marker kommune skal ha kvalifisert personell til barn og unge.
- Resultatene på nasjonale prøver i lesing skal ligge på eller over landsgjennomsnittet.
- Marker kommune skal ha nærmiljøanlegg med tilgang på grønne arealer og trygge områder for ulike aktiviteter. Dette er en forutsetning for lek og fysisk utfoldelse, sosialt samvær og god helse.
- Marker kommune har kriseteam som aktiveres ved behov.
- Marker kommune skal følge regjeringens manifest for mobbing.

Tiltak:

- Brukerundersøkelser skal gjennomføres slik at kvaliteten sikres.
- Det skal være jevnlig tilsyn i barnehagene for å sikre at driften er forsvarlig og hensiktsmessig.
- De ansatte skal ha mulighet for etterutdanning, eventuelt mulighet for annen relevant utdanning for å sikre best mulige tjenester.
- Marker skole følger en egen plan for skoleutvikling med fokus på lesing og vurdering som evalueres våren 2013
- Skolen er aktiv bruker av biblioteket.
- Marker kommune skal ha alternative arenaer for opplæring for å fange opp elever som har dårlig utbytte av den ordinære opplæringen.
- Det må drives en ansettelses- og lønnspolitikk som sikrer kvalifiserte søkere til alle stillinger.
- Marker kommune har leksehjelp og etter skoletid ordning fra 1. til 10. trinn. Elever fra videregående skole har mulighet for å delta.
- Enkeltpersoner som har psykisk syke foreldre får tilbud om samtaler med fagpersonell.
- Kulturskolen gis som et tilbud til barn og unge.
- Det skal gis tilbud om opplæring av MOT motivatører.
- Skole og barnehage skal tilrettelegge slik at alle blir sett og får den hjelpen de trenger.
- Skolebibliotekarstillingen opprettholdes.
- Det bør opprettes et spesialpedagogisk team for barnehager og skole for å sikre en god oppfølging, rådgivning og koordinering.
- Utvikle prosjektet MUST med å utvide stillinger på UKH for å opprettholde og videreutvikle aktivitetsnivået og sikre kvaliteten på tjenesten.
- Som et ledd i tidlig innsats bør det være en stilling tilknyttet 1.-4. trinn for å sikre at flest mulig elever skal nå kompetansemålene i LK -06.
- For å rekruttere og beholde fagpersonell, må Marker kommune iverksette tiltak for å være konkurransedyktig.
- En av stillingene innen psykisk helse skal arbeide primært mot barn, unge og familier

Økonomi

Tiltakene prioriteres i budsjett- og økonomiplanarbeidet og innen de forskjellige ansvarsområdene.

Rammer og forutsetninger

Sentrale føringer gitt i lovverk, stortingsmeldinger, ulike planer og veiledere

LOV 2009-12-18 nr 131: Lov om sosiale tjenester i arbeids- og velferdsforvaltningen

Partssammensatt utvalg

Foreldresamarbeid

Skolens utviklingsplan

LK-06

Stortingsmelding 30

Stortingsmelding 47 (2008-2009) Samhandlingsreformen

Stortingsmelding 16 ... og ingen sto igjen. Tidlig innsats for livslang læring

Stortingsmelding 31 Kvalitet i skolen

Stortingsmelding 41 Kvalitet i barnehagen

NOU 2009:22 Det du gjør, gjør det helt. Bedre samordning av tjenester for barn og unge

NOU 2010:8 – Med forskertrang og lekelyst

Rapport 2011:1 Bedre føre var.... Psykisk helse: Helsefremmende og forebyggende tiltak og anbefalinger

Satsning på barn og ungdom 2011. Barne- likestillings- og inkluderingsdepartementet.

Veileder – psykisk helsearbeid for barn og unge i kommunene .IS – 1405 (2007)

Veileder for helsestasjon og skolehelsetjeneste

Veileder for taushetsplikt og samhandling. (KS)

Handlingsplan for et bedre kosthold i befolkningen. 2007-2011. Oppskrift for et sunnere kosthold

Handlingsplan mot vold i nære relasjoner 2008 -2011

Handlingsplan mot fattigdom

Kommuneplan Marker

Plan for Folkehelsearbeidet i Marker kommune 2009 -2012

Rusmiddelpolitisk handlingsplan for Marker kommune 2008 – 2011

Handlingsplan for barn og unges psykisk helse, Marker kommune 2007 -2010

Kommunedelplan for kulturbygg og fysisk aktivitet

Rammeplan for barnehagens innhold og oppgaver

